

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie

TBS in getal 2008

Voorwoord

Het ministerie van Justitie is verantwoordelijk voor alle forensische zorg in strafrechtelijk kader aan volwassenen. De Directie Forensische Zorg (DForZo) van DJI, opgericht op 1 januari 2008 als opvolger van de toen bestaande sectordirectie TBS, voert deze taak uit. De forensische zorg in een strafrechtelijk kader betreft alle geestelijke gezondheidszorg (waaronder verslavingszorg) en verstandelijk gehandicaptenzorg aan volwassen mensen met een strafrechtelijke titel, die voorheen door de AWBZ gefinancierd werd. Hiermee is het terrein van deze directie aanzienlijk vergroot.

Naast de tbs gaat het bijvoorbeeld ook om de inkoop van zorg voor gedetineerden die op een bijzondere zorgplaats verblijven binnen het gevangeniswezen, maar ook de gedetineerden die buiten het gevangeniswezen zorg nodig hebben.

Het verkrijgen van meer gedetailleerde informatie over de nieuwe inkoopplaatsen forensische zorg neemt veel tijd in beslag. Omdat op dit moment slechts in beperkte mate informatie aanwezig is, is besloten in deze editie alleen in te gaan op een nog steeds sterk in de belangstelling staand onderdeel van DForZo: de tbs-maatregel. In het najaar zal een nieuwe editie worden uitgebracht waarin ook de informatie van de overige inkoopplaatsen forensische zorg zal zijn opgenomen.

Voor u ligt het resultaat over de tbs tot en met 2008.

Voor nadere informatie en opmerkingen kunt u zich wenden tot:

Nol van Gemmert (Concernstaf Uitvoeringsbeleid), tel. 070 - 370 25 67

Dick van Loenen (Directie Forensische Zorg), tel. 070 - 370 25 21.

Inhoudsopgave

	pag.
Inleiding	7
1.0 Instroom in de tbs	9
2.0 Verblijf in de tbs	15
3.0 Uitstroom uit de tbs	25
Begrippenomschrijving	30

Inleiding

Tbs betekent terbeschikkingstelling. Een rechter legt alleen tbs op, als er op het delict een minimumstraf van 4 jaar staat en er is aangetoond dat iemand (deels) ontoerekeningsvatbaar is. Vaak is er dan sprake van een persoonlijkheidsstoornis en/of ernstige psychische ziekte.

Het doel van deze maatregel is bescherming van de samenleving tegen onaanvaardbare recidiverisico's. Op korte termijn door iemand in te sluiten en op langere termijn door iemand te behandelen.

Er bestaan twee vormen van tbs, tbs met bevel tot verpleging en tbs met voorwaarden. Tbs met bevel tot verpleging is een ingrijpende maatregel in ons strafrecht. De maatregel is bedoeld voor iemand, aan wie het misdrijf niet (volledig) kan worden toegerekend, omdat hij of zij lijdt aan een persoonlijkheidsstoornis en/of een ernstige psychische stoornis, en de stoornis heeft bijgedragen aan het plegen van het delict.

De maatregel tbs met bevel tot verpleging wordt opgelegd voor twee jaar en kan in de regel telkens worden verlengd met één of twee jaar. De rechter zal de tbs-maatregel verlengen als hij dat gerechtvaardigd acht, op advies van de behandelaars, wegens het verwachte gevaar van ernstige recidive (zie voor begrippenomschrijving de bijlage).

Indien het delict de tbs-gestelde wel gedeeltelijk kan worden aangerekend kan de rechter hem voor dat deel een gevangenisstraf opleggen. In de praktijk worden dat 'combinatievonnissen' genoemd. Na het uitzitten van de gevangenisstraf, het bereiken van de zgn. Voorwaardelijke Invrijheidstelling-datum, wordt de tbs-gestelde in beginsel opgenomen in een Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC).

De andere vorm van tbs is tbs met voorwaarden. Een tbs met voorwaarden houdt in dat de veroordeelde onder voorwaarden vrijkomt. Zo'n voorwaarde kan zijn dat hij of zij zich laat behandelen in een algemeen psychiatrisch ziekenhuis. De reclassering begeleidt in dat geval de veroordeelde en ziet erop toe dat hij of zij zich aan de gestelde voorwaarden houdt. Als hij of zij zich daar niet aan houdt, kan de rechter op vordering van het

Openbaar Ministerie de tbs met voorwaarden alsnog omzetten in tbs met verpleging.

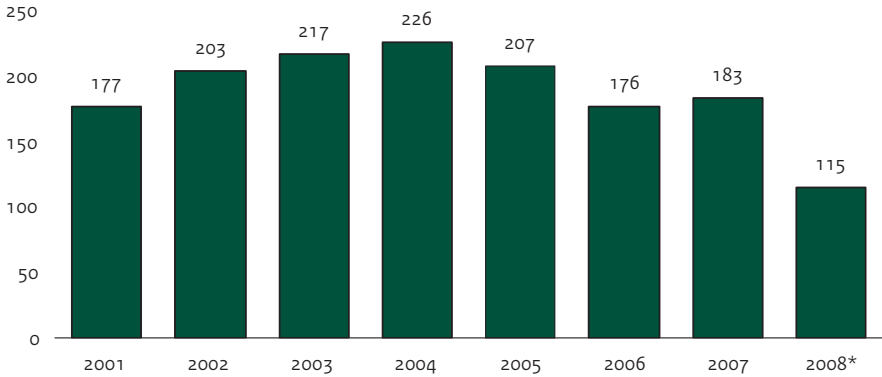
In dit – jaarlijkse – boekje wordt ingegaan op instroom in de tbs, het verblijf in de tbs en de uitstroom uit de tbs in 2008. Per paragraaf zal een korte beschrijving worden gegeven.

1.0

Instroom in de tbs

In de regel start de tbs-maatregel (met bevel tot verpleging) nadat de tbs-gestelde een gevangenisstraf heeft ondergaan. In bepaalde gevallen ziet de rechter af van het opleggen van een straf. Ook in die situatie verblijft de tbs-gestelde in een penitentiaire inrichting tot er plaats is in een FPC. In deze paragraaf wordt onder andere ingegaan op het jaarlijkse aantal opleggingen van tbs met bevel tot verpleging en van tbs met voorwaarden. Het aantal tbs-gestelden dat in een penitentiaire inrichting wacht op opname in een FPC (de zogenaamde 'tbs-passanten') en hun wachttijden vormen het slotstuk van deze paragraaf.

Figuur 1.1 Aantal opleggingen tbs met bevel tot verpleging 2001 - 2008

* Het daadwerkelijke aantal opleggingen tbs met bevel tot verpleging zal de komende maanden mogelijk nog iets kunnen toenemen (i.v.m. het zogenaamde 'na-ijleffect': zie begrippenomschrijving).

Tabel 1.1 Aantal opleggingen tbs met bevel tot verpleging 1996 - 2008

Jaar	Aantal opleggingen
1996	196
1997	156
1998	150
1999	171
2000	151
2001	177
2002	203
2003	217
2004	226
2005	207
2006	176
2007	183
2008*	115

* Het daadwerkelijke aantal opleggingen tbs met bevel tot verpleging zal de komende maanden mogelijk nog iets kunnen toenemen (i.v.m. het zogenaamde 'na-ijleffect': zie begrippenomschrijving).

In de jaren 80 bedroeg het gemiddelde aantal opleggingen tbs met bevel tot verpleging circa 100 per jaar. In de jaren 90 steeg het aantal opleggingen met bevel tot verpleging tot zo'n 150 per jaar en vanaf 2000 t/m 2007 gaat het om circa 190 opleggingen met bevel tot verpleging per jaar. Het jaar 2008 lijkt aanzienlijk lager uit te komen dan voorgaande jaren. Pas na afsluiting van 2009 wordt duidelijk of het een eenmalige sterke afname is geweest of dat er sprake is van een niveaubreuk. Onderzoek naar de afname is inmiddels gestart.

Tbs-vonnissen kunnen niet alleen verschillend zijn in 'met voorwaarden' en 'met verpleging', maar ook in de gevangenisstraf die wel of niet erbij wordt opgelegd. Dit is te zien in de volgende tabellen.

Tabel 1.2 Verschillende tbs-vonnissen 2001 - 2008, absolute aantallen

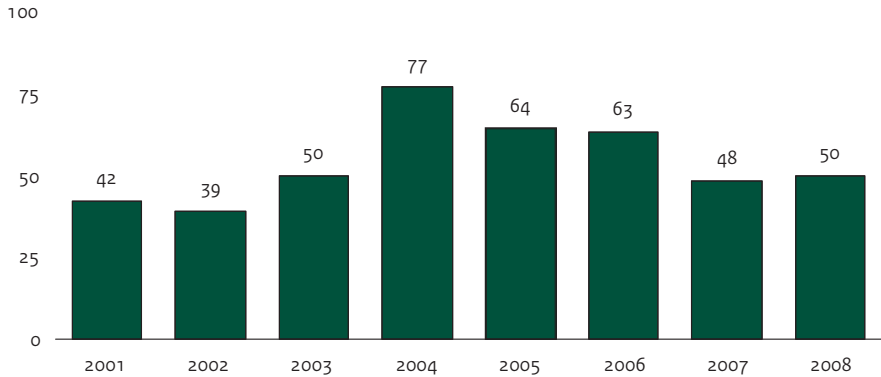
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tbs met ontslag van rechtsvervolg*	19	26	32	25	26	24	21	22
Tbs en gev.straf < 6 maanden	16	25	15	24	26	29	30	16
Tbs en gev.straf 6 maanden t/m 1jr	43	39	65	49	43	35	48	16
Tbs en gev.straf > 1jr t/m 2jr	49	52	42	50	45	34	30	25
Tbs en gev.straf > 2jr t/m 3jr	22	23	16	20	33	18	16	10
Tbs en gev.straf > 3jr t/m 6jr	20	27	29	42	22	11	29	13
Tbs en gev.straf > 6jr	8	11	18	16	12	25	9	13
Totaal	177	203	217	226	207	176	183	115

Tabel 1.3 Verschillende tbs-vonnissen 2001 - 2008, in procenten

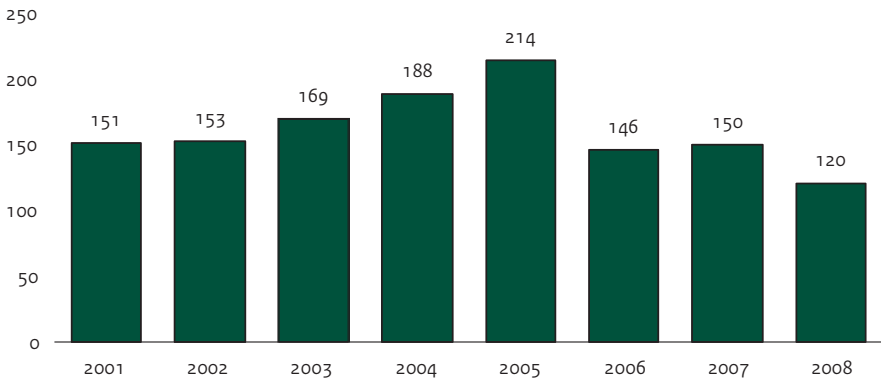
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tbs met ontslag van rechtsvervolg*	11%	13%	15%	11%	13%	14%	11%	19%
Tbs en gev.straf < 6 maanden	9%	12%	7%	11%	13%	16%	16%	14%
Tbs en gev.straf 6 maanden t/m 1jr	24%	19%	31%	21%	20%	21%	27%	14%
Tbs en gev.straf > 1jr t/m 2jr	28%	27%	19%	22%	21%	19%	16%	22%
Tbs en gev.straf > 2jr t/m 3jr	12%	11%	7%	9%	16%	10%	9%	9%
Tbs en gev.straf > 3jr t/m 6jr	11%	13%	13%	19%	11%	6%	16%	11%
Tbs en gev.straf > 6jr	5%	5%	8%	7%	6%	14%	5%	11%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

* Dit betekent dat er geen gevangenisstraf, naast de tbs-maatregel, is opgelegd.

Figuur 1.2 Aantal opleggingen tbs met voorwaarden 2001 - 2008

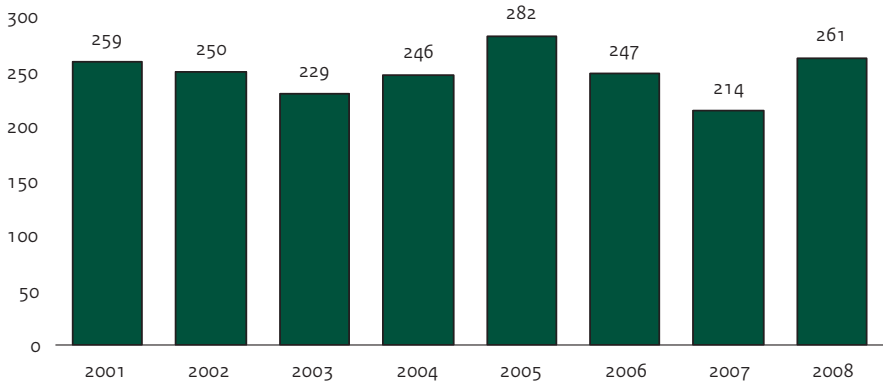

Figuur 1.3 Gemiddeld aantal tbs-passanten 2001 - 2008

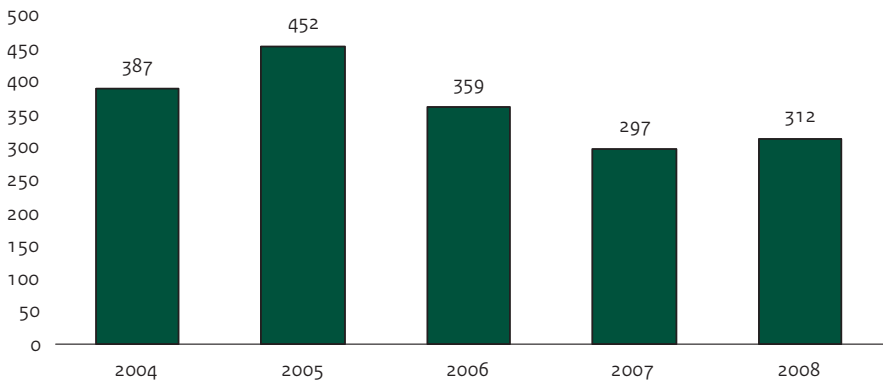
Het jaargemiddelde van deze groep wachtenden op opname in een FPC (de zogenaamde 'passanten': zie begrippenomschrijving), is berekend door 12 maandscores te middelen. Als gevolg van de sterke capaciteitsuitbreiding van de afgelopen jaren is het gemiddeld aantal passanten afgenomen.

Figuur 1.4 Gemiddelde wachttijd tbs-passanten 2001 - 2008, in dagen

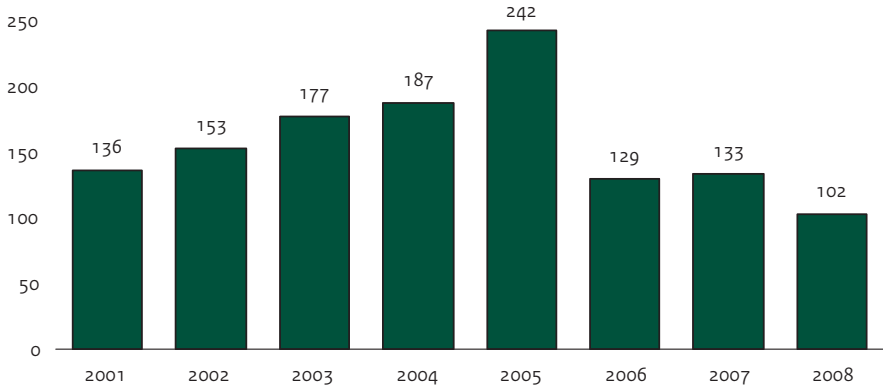
De gemiddelde wachttijd is tot stand gekomen door de 12 maandscores te middelen.

Figuur 1.5 Totale gemiddelde wachttijd tot plaatsing van tbs-passanten 2004 - 2008, in dagen

Als gevolg van de sterke capaciteitsuitbreiding in 2006 is weliswaar het aantal tbs-passanten afgenomen, maar niet de totale gemiddelde wachttijd. Een kleine groep (zwakbegaafden) trok het gemiddelde omhoog. Ten opzichte van 2007 (297 dagen) is de wachttijd over 2008 iets toegenomen (312 dagen).

Figuur 1.6 Aantal tbs-passanten op 31 december tussen 2001 en 2008

Tabel 1.4 Aantal tbs-passanten 1996 - 2008

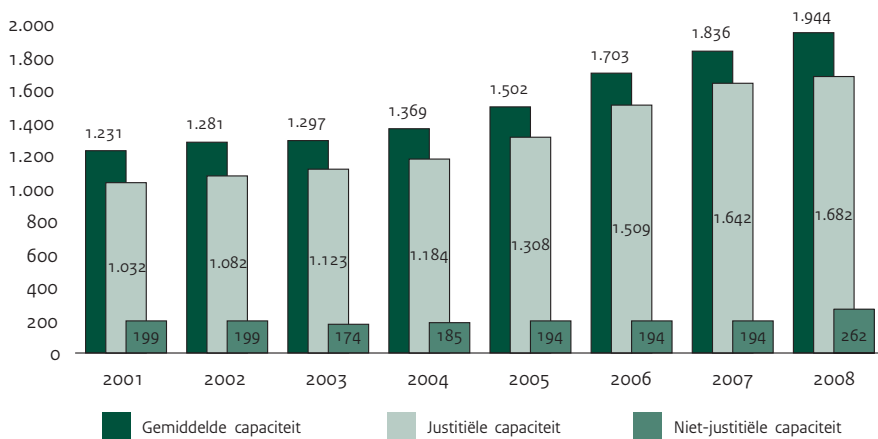
Jaar	Gemiddeld aantal passanten	Gemiddelde wachttijd in dgn. (peilmoment)	Aantal passanten op 31 december van dat jaar	Totale gemiddelde wachttijd tot plaatsing in dagen
1996	180	347	170	-
1997	171	365	167	-
1998	173	299	171	-
1999	148	280	148	-
2000	138	283	138	-
2001	151	259	136	-
2002	153	250	153	-
2003	169	229	177	402
2004	188	246	187	387
2005	214	282	242	452
2006	146	247	129	359
2007	150	214	133	297
2008	120	261	102	312

2.0

Verblijf in de tbs

Dit onderdeel gaat in op de capaciteit (plaatsen) en de bezetting (aantal tbs-gestelden) van de tbs en op de gerealiseerde vraag naar plaatsen. Ook vindt er een beschrijving van de populatie plaats naar geslacht en geboorteland. Verder wordt in dit onderdeel ook ingegaan op het aantal ontvluchtelingen, onttrekkingen en verlofmarges (zie ook begrippenomschrijving).

Figuur 2.1 Gerealiseerde capaciteit FPC 2001 - 2008

Tabel 2.1 Gerealiseerde capaciteit FPC 1996 - 2008 (gem.)

Jaar	Gerealiseerde capaciteit op 31 december	Capaciteit gemiddeld	Justitieel	Niet-justitieel
1996	803	-	-	-
1997	866	-	-	-
1998	970	-	-	-
1999	1.175	1.045	880	165
2000	1.183	1.213	1.014	199
2001	1.222	1.231	1.032	199
2002	1.264	1.281	1.082	199
2003	1.303	1.297	1.123	174
2004	1.401	1.369	1.184	185
2005	1.637	1.502	1.308	194
2006	1.738	1.703	1.509	194
2007	1.854	1.836	1.642	194
2008	1.992	1.944	1.682	262

De capaciteit is t.o.v. 1998 meer dan 1.000 plaatsen toegenomen.

Tabel 2.2 Tbs-gestelden in behandeling ('lopende tbs') 2000 - 2008

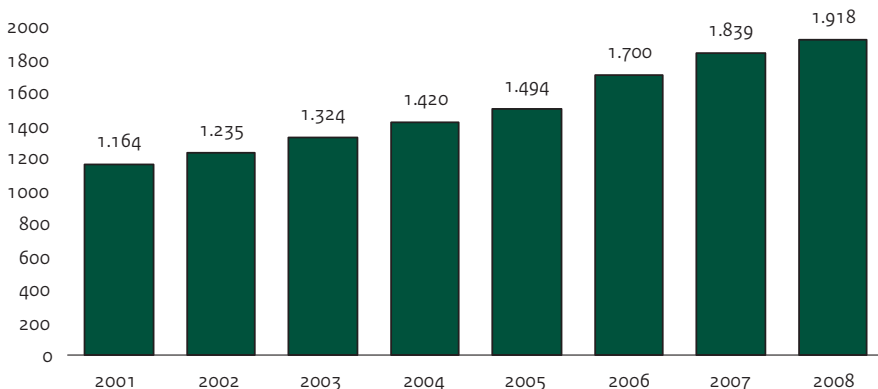
Jaar	Justitiabelen met een lopende tbs op 31 december van 2000 tot 2008
2000	1.344
2001	1.416
2002	1.515
2003	1.618
2004	1.728
2005	1.832
2006	1.932
2007	2.065
2008	2.105

Een deel van de tbs-gestelden komt in een long-stay kliniek. Deze kliniek is bedoeld voor tbs-gestelden bij wie het risico op recidive ook na een uitgebreide behandeling nog te hoog is.

Tabel 2.3 Gemiddelde long-stay capaciteit 2003 - 2008

Jaar	Gemiddelde long-stay capaciteit
2003	60
2004	60
2005	81
2006	163
2007	176
2008	186

Figuur 2.2 Bezetting FPC 2001 - 2008

Tabel 2.4 Bezetting FPC 1996 - 2008, inclusief bezettingspercentages 2000 - 2008

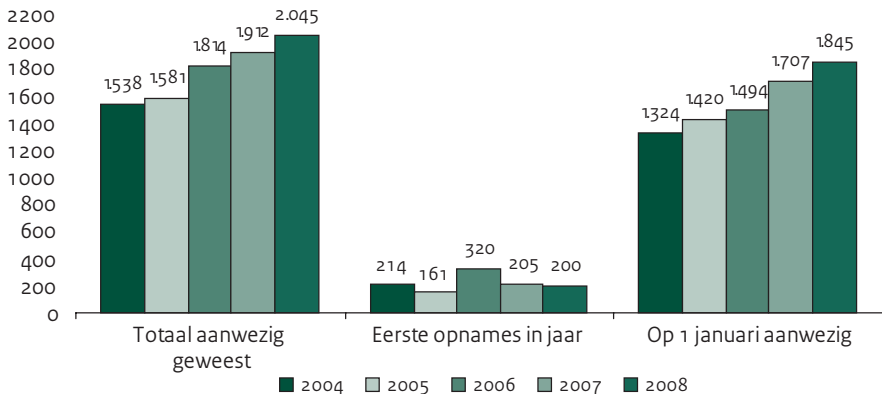
Jaar	Bezetting FPC's op 31 december van 1996 tot 2008	Bezettingspercentages gemiddeld in jaar
1996	705	-
1997	853	-
1998	935	-
1999	1.003	-
2000	1.109	89,2%
2001	1.164	93,6%
2002	1.235	94,3%
2003	1.324	99,9%
2004	1.420	99,8%
2005	1.494	97,3%
2006	1.700	96,2%
2007	1.839	95,8%
2008	1.918	96,9%

Vanaf 2000 blijkt de jaarlijkse (autonome) groei circa 110 plaatsen per jaar te bedragen. Om het aantal tbs-passanten niet te laten toenemen zou jaarlijks een FPC van 110 plaatsen in gebruik moeten worden genomen. Inmiddels lijkt er een stabilisering tussen vraag en aanbod op te treden als gevolg van nog in planning zijnde capaciteitsuitbreidingen en een forse afname van het aantal tbs-opleggingen met bevel tot verpleging.

Tabel 2.5 Gerealiseerde vraag naar plaatsen 1996 - 2008

Jaar	Gerealiseerde vraag naar plaatsen
1996	961
1997	1.017
1998	1.126
1999	1.196
2000	1.247
2001	1.330
2002	1.418
2003	1.527
2004	1.651
2005	1.780
2006	1.870
2007	1.947
2008	2.125

Figuur 2.3 Personen aanwezig geweest in FPC per jaar 2004 - 2008

Tabel 2.6 Personen aanwezig geweest in FPC per jaar 2000 - 2008

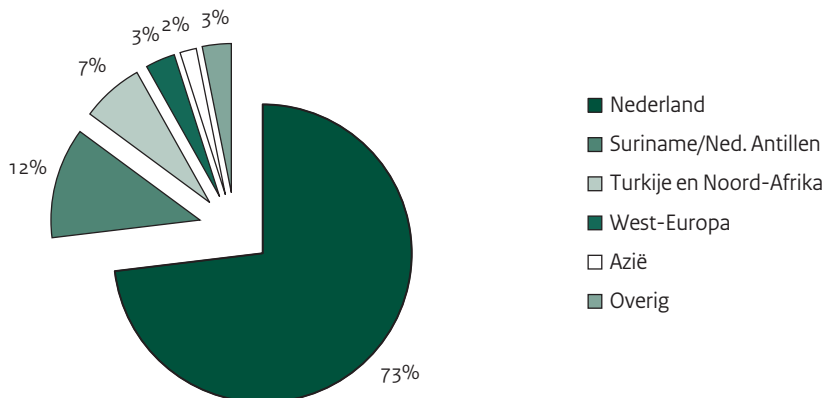
Jaar	Op 1 januari aanwezig	Eerste opnames in jaar	Totaal aanwezig geweest
2000	1.003	203	1.206
2001	1.109	173	1.282
2002	1.164	182	1.346
2003	1.235	204	1.439
2004	1.324	214	1.538
2005	1.420	161	1.581
2006	1.494	320	1.814
2007	1.707	205	1.912
2008	1.845	200	2.045

Tabel 2.7 Justitiabelen in een FPC per geslacht, leeftijd ultimo 1997 - 2008

	31 dec. 1997	31 dec. 1998	31 dec. 1999	31 dec. 2003	31 dec. 2006	31 dec. 2008
Man	96%	95%	95%	94%	94%	94%
Vrouw	4%	5%	5%	6%	6%	6%
Leeftijd (mediaan)	34	34	34	37	37	40

De gemiddelde leeftijd is de afgelopen 10 jaar opgelopen van 34 naar 40 jaar.

Figuur 2.4 Geboorteland justitiabelen in FPC ultimo 2008

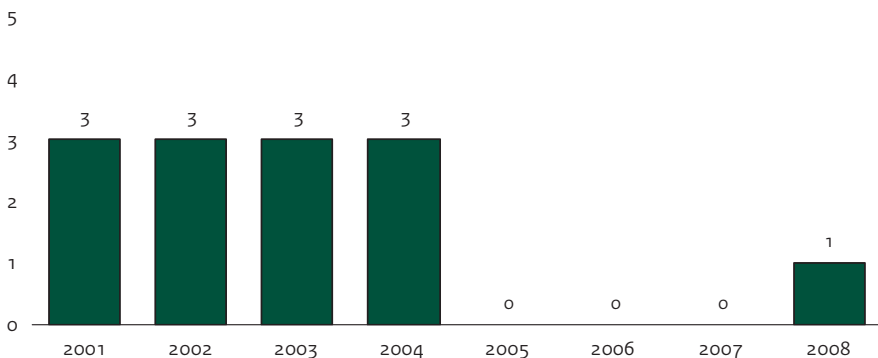

Tabel 2.8 Geboorteland personen in FPC ultimo 1998 - 2008

	1998	1999	2003	2006	2008
Nederland	72%	72%	74%	73%	73%
Suriname/Ned. Antillen	15%	15%	12%	12%	12%
Turkije en Noord-Afrika	6%	6%	5%	7%	7%
West-Europa	3%	3%	2%	2%	3%
Azië	2%	2%	3%	3%	2%
Overig	2%	2%	4%	3%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Aan het einde van deze paragraaf komen nog drie begrippen aan de orde, die misschien niet in één keer duidelijk zijn. Ontvluchtingen (zoals in figuur 2.5) zijn het aantal justitiabelen dat vanuit het beveiligde inrichtingsgebouw of vanaf het beveiligde FPC-terrein is ontvlucht. Onttrekkingen (zie figuur 2.6) zijn het aantal justitiabelen dat vanaf het inrichtingsterrein buiten de externe beveiligingsring of vanuit een (zeer) beveiligde FPC zich heeft onttrokken aan toezicht of zich tijdens toegestaan verblijf buiten de FPC heeft onttrokken.

Figuur 2.5 Ontvluchtingen uit FPC 2001 - 2008

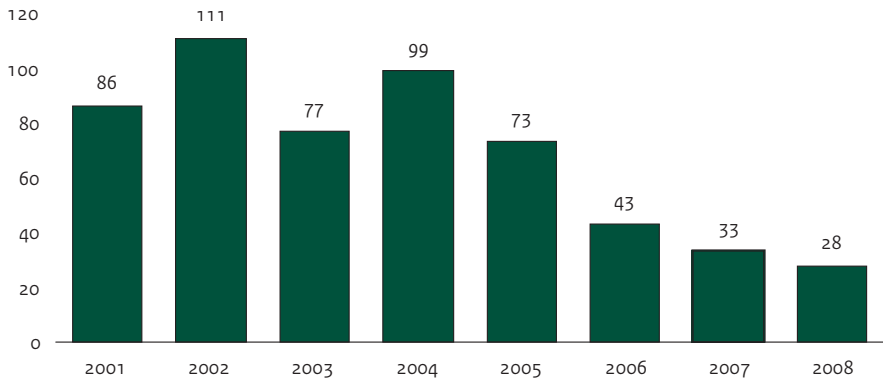

Tabel 2.9 Ontvluchtingen uit FPC 1996 - 2008

Jaar	Aantal ontvluchtingen
1996	7
1997	6
1998	6
1999	2
2000	2
2001	3
2002	3
2003	3
2004	3
2005	0
2006	0
2007	0
2008	1

Over 2008 kon voor het eerst sinds 2004 een ontvluchting worden genoteerd.

Figuur 2.6 Onttrekkingen 2001 - 2008

Tabel 2.10 Onttrekkingen 2000 - 2008

Jaar	Aantal onttrekkingen
2000	91
2001	86
2002	111
2003	77
2004	99
2005	73
2006	43
2007	33
2008	28

Het aantal onttrekkingen is de afgelopen jaren sterk afgenomen.

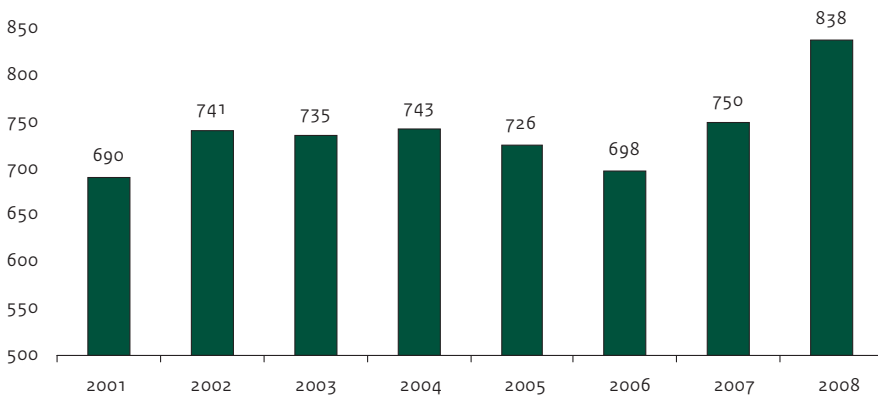
Er zijn verschillende vormen van verlof: begeleid, onbegeleid en transmuraal verlof.

De verlofmarge bestaat uit deze soorten, geldig voor één persoon:

- 1 begeleid verlof: in principe met een of twee begeleider(s);
- 2 onbegeleid verlof: de tbs-gestelde kan een bepaalde tijd onbegeleid buiten de inrichting verblijven, bijvoorbeeld voor het volgen van een cursus of uitvoeren van werk;
- 3 transmuraal verlof: de tbs-gestelde woont buiten de muren van de inrichting in een halfopen woning. Dit is een vorm van onbegeleid verlof met toezicht op afstand.

Er vindt een intensieve begeleiding plaats.

Figuur 2.7 Geregistreerde verlofmarges 2001 - 2008

Tabel 2.11 Geregistreerde, gestarte en ingetrokken verlofmarges 2000 - 2008

Jaar	Geregistreerde verlofmarges	Gestarte verlofmarges	Ingetrokken verlofmarges
2000	647	506	-
2001	690	520	3
2002	741	464	2
2003	735	619	6
2004	743	568	30
2005	726	509	81
2006	698	421	25
2007	750	458	29
2008	838	515	27

Het Adviescollege Verloftoetsing TBS heeft in de periode van 1 januari 2008 tot 1 januari 2009 in totaal 1.340 adviezen aan de Minister van Justitie uitgebracht. Het ging daarbij om 1.158 positieve adviezen en 87 negatieve adviezen, terwijl 95 verlofaanvragen werden aangehouden (bron: jaarverslag Adviescollege Verloftoetsing TBS 2008).

3.0

Uitstroom uit de tbs

Naast de verblijfsduur op basis van in- en uitstroomcijfers wordt in dit onderdeel ingegaan op het aantal proefverloven (zie begrippenomschrijving), de duur ervan en het aantal voorwaardelijke beëindigingen (zie begrippenomschrijving). Ook wordt de jaarlijkse ontwikkeling weergegeven van het aantal personen bij wie de tbs-maatregel is beëindigd.

Tabel 3.1 Gemiddelde intra- en transmurale verblijfsduur in maanden o.b.v. uitstroom 1998 - 2008

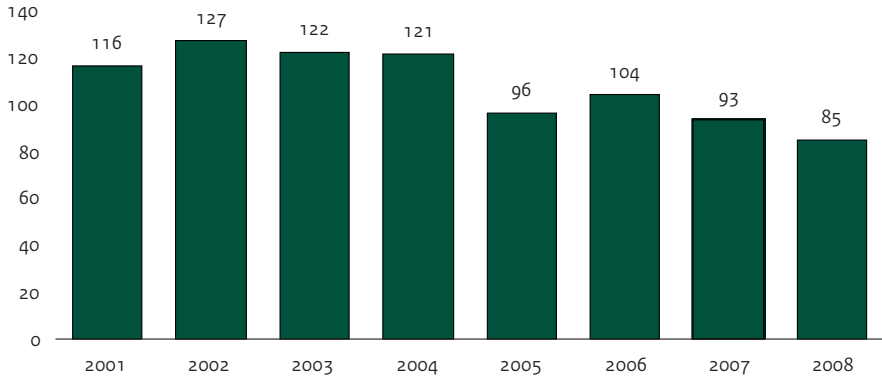
Jaar	Gemiddelde duur in maanden	Gemiddelde duur in jaren
1998	60	5,0
1999	65	5,4
2000	66	5,5
2001	71	5,9
2002	75	6,3
2003	84	7,0
2004	84	7,0
2005	89	7,4
2006	89	7,4
2007	95	7,9
2008	101	8,4

Naast meten via uitstroom kan de verblijfsduur ook worden gemeten op een *peilmoment* of via *instroomcohorten*.

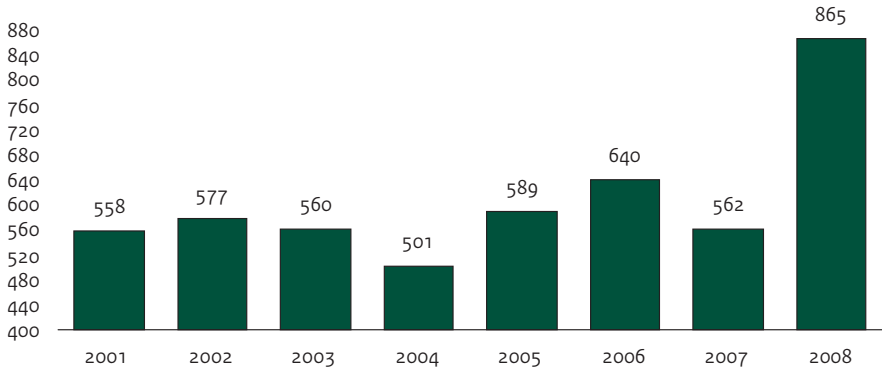
Op basis van het *peilmoment* januari 2008 kan een duur van 5,5 jaar worden gemeten. Het betreft dan de zittende populatie op dat moment. Er komt voor al die tbs-gestelden nog een verblijfsduur achteraan, voor één enkeling een dag, voor anderen nog vele jaren.

Volgens het meten via *instroomcohorten* bedraagt de meest recente verblijfsduur (gecorrigeerd voor de passantenduur) circa 9,5 jaar.

Figuur 3.1 Aantal proefverloven op 31 december van 2001 tot 2008

Figuur 3.2 Gemiddelde duur in dagen van beëindigde proefverloven 2001 - 2008

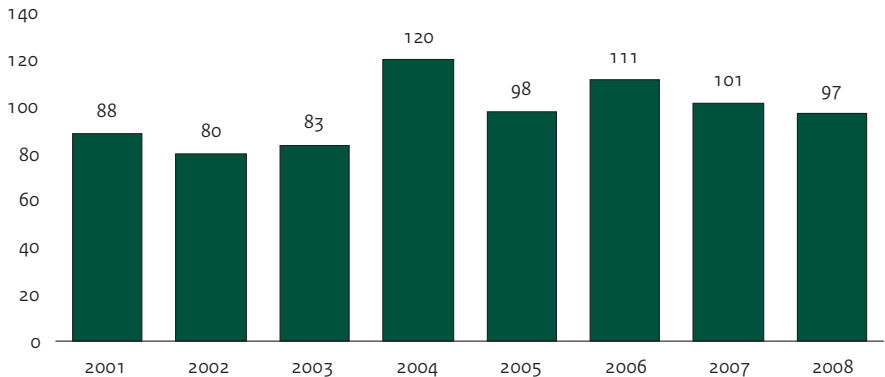

Tabel 3.2 Proefverloven 1996 - 2008

Jaar	Aantal proefverloven op 31 december	Gemiddeld aantal proefverloven	Gemiddelde duur proefverlof in dagen
1996	95	-	-
1997	101	-	-
1998	80	-	-
1999	76	87	471
2000	97	86	482
2001	116	103	558
2002	127	120	577
2003	122	120	560
2004	121	128	501
2005	96	107	589
2006	104	97	640
2007	93	98	562
2008	85	86	865

Het gemiddeld aantal proefverloven over 2008 is iets afgenomen t.o.v. van 2007. De gemiddelde duur van het proefverlof is daarentegen aanzienlijk toegenomen.

Figuur 3.3 Aantal beëindigingen tbs met bevel tot verpleging 2001 - 2008

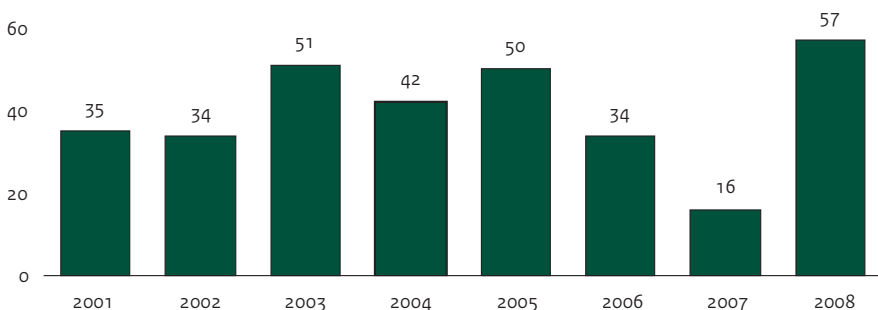

Tabel 3.3 Aantal beëindigingen tbs met bevel tot verpleging 1996 - 2008

Jaar	Aantal beëindigingen
1996	57
1997	73
1998	69
1999	84
2000	79
2001	88
2002	80
2003	83
2004	120
2005	98
2006	111
2007	101
2008	97

In een evenwichtsituatie zou het aantal opleggingen met bevel tot verpleging gelijk zijn aan het aantal beëindigingen met bevel tot verpleging.

Figuur 3.4 Aantal voorwaardelijke beëindigingen tbs 2001 - 2008

Het aantal voorwaardelijke beëindigingen ingegaan in 2008 is aanzienlijk toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Zoals verwacht is het aantal voorwaardelijke beëindigingen toegenomen om zo een meer geleidelijke overgang naar een einde van de tbs-maatregel te bewerkstelligen.

Tabel 3.4 Differentiatie einde tbs naar reden 2004 - 2008

	2004	%	2005	%	2006	%	2007	%	2008	%
Aflopen termijn	8	7%	8	8%	2	2%	11	11%	8	8%
Conforme beëindiging Ovj/rechter	11	9%	4	4%	37	34%	16	16%	15	15%
Contraire beëindiging rechter	35	29%	33	34%	27	24%	36	35%	24	26%
Einde tbs i.v.m. nieuw vonnis	4	3%	2	2%	2	2%	1	1%	5	5%
Overleden	15	13%	15	15%	16	14%	14	14%	15	15%
Ovj dient geen vordering in	42	35%	33	34%	18	16%	22	22%	21	22%
Ovj trekt vordering in	1	1%	2	2%	0	0%	1	1%	4	4%
Overige redenen	4	3%	1	1%	9	8%	0	0%	5	5%
Totaal	120	100%	98	100%	111	100%	101	100%	97	100%

Begrippenomschrijving

Beëindiging maatregel tbs

De datum waarop de tbs-maatregel stopt omdat er geen verlenging tbs heeft plaatsgevonden, of omdat de rechter de vordering afwijst, of omdat de maatregel van rechtswege vervalt.

Bezetting

Het aantal justitiabelen dat in een FPC verblijft, dan wel tijdelijk buiten een FPC verblijft en voor wie binnen de daarvoor geldende tijdslimieten een plaats gereserveerd blijft in het kader van tijdelijk verblijf elders (TVE).

Capaciteitsuitbreiding

Vermeerdering van het aantal plaatsen waar justitiabelen verblijven.

Contraire beëindiging

Een niet-verlenging door de rechtbank tegen het schriftelijke advies van de adviserende instantie in.

Ernstige recidive

Nieuwe (geldige) justitiecontacten n.a.v. een misdrijf met een wettelijke strafdreiging van vier jaar of meer (delicten met een lagere strafdreiging waarvoor wel voorlopige hechtenis kan worden opgelegd, vallen ook in deze categorie).

Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC)

Een beveiligd psychiatrisch ziekenhuis waar tbs-gestelden, artikel 41-Penitentiaire Maatregel en vrijwillig verpleegden worden behandeld. Vroeger werd dit 'tbs-kliniek' genoemd.

Gerealiseerde capaciteit

Het aantal feitelijk aanwezige plaatsen dat bestemd is voor detentie, opvang en/of behandeling van justitiabelen inclusief niet bruikbare capaciteit.

Gerealiseerde vraag naar plaatsen (behoefte)

Het aantal plaatsen dat nodig is om justitiabelen onverwijld te kunnen plaatsen.

Gevangenisstraf

Vrijheidsstraf die door de rechter per vonnis wordt opgelegd.

Inkoopplaatsen/niet-justitiële capaciteit

Een plaats binnen een FPC (inrichting) anders dan een justitiële inrichting. Deze plaats wordt op contractbasis ingekocht.

Intramurale/transmurale verblijfsduur

De som van alle intramurale en transmurale behandelduren minus de periode van proefverlof, voorwaardelijke beëindiging, verblijf in het huis van bewaring en ongeoorloofde afwezigheid.

Justitiabele

Een natuurlijk persoon ten aanzien van wie onder verantwoordelijkheid van DJI tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel plaatsvindt.

Justitiële capaciteit

Capaciteit, vallend onder een justitiële inrichting die direct onder bestuurlijke verantwoordelijkheid valt van het Ministerie van Justitie, of waarvoor het Ministerie van Justitie niet direct bestuurlijk verantwoordelijk is, maar die wel in stand wordt gehouden door subsidie van het Ministerie van Justitie (Justitiële capaciteit kan zijn: capaciteit vallend onder een rijksinrichting of een particuliere inrichting).

Long-stay capaciteit

Capaciteit binnen een FPC waar in een 7x24 uren situatie tbs-gestelden verblijven die ondanks langdurige behandeling, nog steeds delictgevaarlijk zijn. Op de long-stay afdeling ligt de nadruk op zorg. De 'zuivere long-stay' is de populatie die hoge beveiliging nodig heeft in combinatie met een lage zorgbehoefte.

Lopende tbs

TBS-gestelden waarvan de maatregel tbs nog niet is afgesloten.

Na-ijleffect tbs opleggingen met bevel tot verpleging

Het met vertraging ontvangen van tbs-opleggingen met bevel tot verpleging vanuit de Rechterlijke Macht bij DForZo. Dit kan oplopen tot enige maanden. Pas nadat een onherroepelijk geworden vonnis bij DForZo is aangeboden wordt (persoonsgebonden) informatie in het automatiseringssysteem MITS opgenomen.

Onttrekkingen

Het aantal justitiabelen dat vanaf het inrichtingsterrein buiten de externe beveiligingsring (ringmuur en/of (penitentiair) hekwerk) of vanuit een (zeer) beveiligde FPC zich heeft onttrokken aan toezicht of zich tijdens toegestaan verblijf buiten de FPC (bijv. tijdelijk verblijf elders of verlofsituatie of anderszins) heeft onttrokken.

Ontvluchtingen

Het aantal justitiabelen dat vanuit het beveiligde inrichtingsgebouw of vanaf het beveiligde FPC-terrein – te weten het terrein binnen de ringmuur en/of het (penitentiaire) hekwerk – is ontvlucht.

Opleggingen tbs met bevel tot verpleging

Een strafrechtelijke maatregel die door de rechter is opgelegd voor een ernstig delict dat de veroordeelde niet of slechts ten dele kan worden toegerekend in verband met een gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn of haar geestelijke vermogens. De uitvoering vindt plaats in een FPC.

Opleggingen tbs met voorwaarden

Een strafrechtelijke maatregel die door de rechter is opgelegd voor een ernstig delict dat de veroordeelde niet of slechts ten dele kan worden toegerekend in verband met een gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn of haar geestelijke vermogens. Een tbs met voorwaarden houdt in, dat de veroordeelde, eventueel na het uitzitten van zijn gevangenisstraf, onder voorwaarde vrijkomt. Zo'n voorwaarde kan o.m. zijn dat hij zich laat behandelen in een algemeen psychiatrisch ziekenhuis of bij een instelling voor poliklinische of deeltijdbehandeling.

Particuliere inrichting

Een justitiële inrichting waarvoor het Ministerie van Justitie niet direct bestuurlijk verantwoordelijk is, maar die wel in stand gehouden wordt door subsidie van het Ministerie

van Justitie (de primaire verantwoordelijkheid voor de gang van zaken bij een particuliere inrichting ligt bij het bestuur, echter het Ministerie van Justitie blijft verantwoordelijk voor de justitiabele).

Penitentiaire inrichting

Een inrichting t.b.v. de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel. Onderscheiden worden een huis van bewaring en een gevangenis.

Proefverlof

De situatie waarin de justitiabele (tbs-gestelde) met toestemming buiten (extramuraal) de FPC woont. Dit gebeurt als de tbs-gestelde niet (meer) zo delictgevaarlijk is dat het verantwoord wordt geacht dat hij of zij buiten de FPC verblijft. Hij of zij moet zich houden aan de voorwaarden uit het proefverlofplan. De reclassering begeleidt het proefverlof, maar de persoon valt onder verantwoordelijkheid van het FPC.

Rijksinrichting

Een justitiële inrichting die direct onder bestuurlijke verantwoordelijkheid valt van het Ministerie van Justitie.

TBS-passant

Justitiabele van wie de tbs-termijn is aangevangen en die in een penitentiaire inrichting wacht op opname in een FPC.

TBS-gestelde

Een persoon die door de rechter is veroordeeld tot tbs met bevel tot verpleging of tot tbs met voorwaarden (synoniem: justitiabele).

Verlofmarge

De grenzen die door de verlofunit tbs (namens de MvJ) zijn gesteld aan de toegestane bewegingsvrijheid van de tbs-gestelde. Het FPC richt het verlof binnen deze grenzen in. Er zijn drie vormen van verlof: begeleid, onbegeleid en transmuraal verlof.

Voorwaardelijke beëindiging tbs met bevel tot verpleging

De beëindiging van de verpleging, op voorwaarde dat de regels die de Minister koppelt aan de beëindiging worden nageleefd. De Reclassering biedt hulp en steun t.a.v. de naleving van de voorwaarden.

Colofon

Tekst/cijfers:

Nol van Gemmert	CUB
Cyril van Schijndel	CUB
Dick van Loenen	DForZo
Marjolein Wolthoorn	DForZo

Eindredactie

Maarleen Heikamp Corporate Communicatie

Vormgeving:

Koninklijke De Swart BV, Den Haag

Uitgave:

Dienst Justitiële Inrichtingen
DForZo/CUB
Postbus 30132
2500 GC Den Haag

Deze uitgave is zuiver informatief.
Er kunnen geen rechten aan worden ontleend.
DJI aanvaardt geen aansprakelijkheid voor
eventuele fouten in deze uitgave.

DJI/CC/2009/200
© DJI, Den Haag, mei 2009

Voor meer informatie of bestellingen:
Postbus 51 | T 0800 8051

© DJI | Den Haag | Mei 2009